

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 11. joulukuuta 2025
(OR. en)

14906/1/25
REV 1
PV CONS 57
ENV 1153
CLIMA 499
PARLNAT

EHDOTUS PÖYTÄKIRJAKSI
EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO
(Ympäristö)
4. marraskuuta 2025

1. Esityslistan hyväksyminen

Neuvosto hyväksyi asiakirjassa 14489/25 olevan esityslistan.

2. A-kohtien hyväksyminen

Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo

14602/25

Neuvosto hyväksyi kaikki edellä mainitussa asiakirjassa luetellut A-kohdat, mukaan lukien kaikki hyväksyttäväksi esitetyt kielitoisinnot COR- ja REV-asiakirjoista.

Lainsäädäntökäsittelyt

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

3. Eurooppalaisen ilmastolain muuttaminen

14715/25

Yleisnäkemyks

Neuvosto muodosti yleisnäkemyksen eurooppalaisen ilmastolain muuttamista koskevasta asetuksesta sellaisena kuin se on asiakirjassa 14960/25 + COR 1. **Puola, Slovakia, Tšekki ja Unkari** totesivat, etteivät ne voi kannattaa yleisnäkemyksiä. **Bulgaria** ilmoitti **pidättävänsä äänestämästä yleisnäkemyksestä.**

Itävalta, Latvia, Liettua, Saksa, Slovakia, Unkari ja komissio esittivät liitteessä olevat lausumat.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

4. EU:n päivitettyä kansallisesti määriteltyä panosta koskeva ilmoitus YK:n ilmastomuutoksen puitesopimuksen (UNFCCC) sihteeristölle
Hyväksyminen

14716/25

Muut asiat

5. Käsiteltävinä olevat säädösehdotukset (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Kiireellinen tarve lykätä EU:n metsäkatoasetuksen soveltamista ja yksinkertaistaa sen sisältöä
Itävallan tiedotusasia

IC 14736/25

Neuvosto pani merkille Itävallan antamat tiedot sekä muiden valtuuskuntien puheenvuorot.

-
- I** Ensimmäinen käsittely
- C** Komission ehdotukseen perustuva kohta
-

Lausumat asiakirjassa 14489/25 olevaan lainsäädäntöasioita koskevaan B-kohtaan**B-kohta 3: Eurooppalaisen ilmastolain muuttaminen
*Yleisnäkemys*****ITÄVALLAN LAUSUMA**

”Itävalta panee merkille EU:n ilmastolaissa asetetun kunnianhimoisen tavoitteen vähentää kasvihuonekaasujen nettopäästöjä 90 prosenttia vuoteen 2040 mennessä. On selvää, että tällainen kunnianhimoisen tavoite edellyttää sellaista vankkaa ja luotettavaa mahdollistavaa kehystä, jonka avulla luodaan oikeusvarmuutta, turvataan Euroopan vahva teollinen perusta ja vältetään hiilivuoto. Vaikka kaikkia yksityiskohtia ei voida viimeistellä EU:n ilmastolain tämänhetkisessä versiossa ja monia näkökohtia käsitellään tulevissa lainsäädäntöehdotuksissa, on silti olennaista, että ilmastolaki tarjoaa yrityksillemme selkeän ja ennakoitavan kehychsen, jotta voidaan varmistaa niiden tehokas siirtyminen vähähiiliseen tulevaisuuteen.

Siirtyminen kohti ilmastoneutraaliutta tarjoaa mahdollisuuden innovointiin ja kasvuun. Samalla meidän on otettava huomioon myös siirtymään liittyvät riskit ja haasteet. Teollisuutta tukevan toimintaympäristön kannalta on välttämätöntä palauttaa houkutteleva investointiympäristö, jolla turvataan talouden kilpailukyky, työllisyys ja sosiaalinen vakaus.

Tässä yhteydessä Itävalta painottaa erityisesti seuraavia keskeisiä seikkoja:

- **Hitaampi asteittainen luopuminen EU:n päästökauppajärjestelmän maksutta jaettavista päästöoikeuksista vuodesta 2028 alkaen:**
  - Itävalta korostaa, että EU:n päästökauppajärjestelmän maksuttomia hiilidioksidipäästöoikeuksia on jatkettava vuoden 2034 jälkeen. Tämä on tarpeen, koska näin täydennetään hitaampaa asteittaista luopumista maksuttomista päästöoikeuksista vuodesta 2026 alkaen.
  - Lisäksi on ratkaisevan tärkeää tasoittaa asteittaista maksuttomista päästöoikeuksista luopumista koskevaa kehityspolkua vuodesta 2028 alkaen, jotta vältetään eri teollisuudenaloille aiheutuva kohtuuton taakka siirtymäkauden aikana.

- Molemmat seikat olisi otettava asianmukaisesti huomioon päästökauppadirektiivin ja hiilirajamekanismia koskevan asetuksen tarkistuksen yhteydessä.
- Itävalta pyytää Euroopan komissiota toimitamaan asiaa koskevat ehdotukset mahdollisimman pian.
- **Pariisin sopimuksen 6 artiklan mukaiset korkealaatuiset kansainväliset hyvitykset:**
  - Itävalta kannattaa ehdotusta sallia kansainvälisten hyvitysten käyttö päästökauppajärjestelmässä ennen vuotta 2036 tiukkoja ympäristö- ja kestävyyskriteerejä noudattaen.
  - Kansainvälisten sertifikaattien mahdollista sisällyttämistä olisi tarkasteltava huolellisesti vaikutustenarvioinnin yhteydessä sen varmistamiseksi, että se on sopusoinnussa hiilestä irtautumista koskevien yleisten tavoitteiden kanssa. Näiden sertifikaattien mahdollista käyttöä päästökauppajärjestelmässä olisi tarkasteltava avoimesti.”

SAKSAN LAUSUMA

”Saksa kannattaa nettopäästöjen vähentämistä 90 prosentilla vuoteen 2040 mennessä Euroopan komission ehdotuksen mukaisesti edellyttäen, että seuraavat kolme ehtoa täyttyvät:

1. Saksan panoksen on oltava johdonmukainen Saksan vuoden 2040 kansallisen ilmastotavoitteen kanssa. On tärkeää korostaa, että EU:n uusi ilmastotavoite vuodelle 2040 ei saa johtaa uusiin vähennysvaatimuksiin tai -velvoitteisiin asianomaisilla aloilla Saksassa.
2. Pysyvät nielut sisällytetään EU:n politiikkoihin.
3. Korkealaatuisten kansainvälisten hyvitysten osuus on enintään 3 prosenttiyksikköä vuoden 2040 välitavoitteesta.

Lisäksi on taattava tehokas hiilivuotojen torjunta lisäarvomme säilyttämiseksi.

Näiden ehtojen pohjalta EU:n vuoden 2040 ilmastopaketin suunnittelussa ja myös Euroopan parlamentin kanssa käytävissä tulevaisuudessa kolmikantaneuvotteluissa on otettava huomioon seuraavat prioriteetit:

Ensinnäkin Pariisin sopimuksen 6 artiklan mukaisten kansainvälisten sertifikaattien olisi toimittava ”turvaverkkona” sillä aikaa kun EU:n ilmastonsuojelukehystä mukautetaan kohti 90 prosentin vähennystä. Mahdollisuutta käyttää kansainvälisiä sertifikaatteja olisi sovellettava aloilla, joilla on eniten vaikeuksia tavoitteidensa saavuttamisessa. Päästökauppajärjestelmä olisi myös otettava huomioon tässä yhteydessä, vaikka kansainvälisten sertifikaattien suora käyttö vaatimusten noudattamiseksi päästökauppajärjestelmässä ei ole sallittua.

Toiseksi 6 artiklan mukaisten hyvitysten rajoitettua panosta koskevan viitearvon olisi viitattava suoraan vuoden 2040 välitavoitteeseen. Tulkitsemme muutetun EU:n ilmastolain 4 artiklan 5 kohdan a alakohtaa siten, että vuodesta 2036 alkaen Pariisin sopimuksen 6 artiklan mukainen korkealaatuisten kansainvälisten hyvitysten rajoitettu panos vuoden 2040 ilmastotavoitteen saavuttamiseksi voi olla enintään 3 prosenttia EU:n vuoden 1990 nettopäästöistä vuoteen 2040 mennessä.

Kolmanneksi pysyvien negatiivisten päästöjen sisällyttäminen – rajoitetussa määrin – päästökauppajärjestelmään on toteutettava tavalla, joka säilyttää järjestelmän eheyden eikä estä tarvittavien päästövähennysten saavuttamista. Lisäksi on varmistettava pysyvien negatiivisten päästöjen kestävyys.

Neljänneksi EU:n komission vuoden 2040 ilmastotavoitteesta tekemän vaikutustenarvioinnin mukaan päästökauppajärjestelmään kuuluvilla aloilla odotetaan syntyvän edelleen merkittäviä päästöjä vuonna 2040. Tulkitsemme johdanto-osan 8 a kappaleen neljättä virkettä siten, että EU:n päästökauppajärjestelmän lineaarista vähennyskerrointa mukautetaan vuodesta 2036 alkaen siten, että se vastaa jäännöspäästöjä asiaankuuluvilla aloilla, jotka ovat yhteensopivia 90 prosentin päästövähennystavoitteen kanssa vuoteen 2040 mennessä.

Viidenneksi hiilirajamekanismista on suunniteltava epäbyrokraattinen ja tehokas. Olemme tältä osin tyytyväisiä koontipaketin osana jo sovittuihin yksinkertaistuksiin. Lisäksi Euroopan komission on viipymättä esitettävä lainsäädäntöehdotuksia, jotka koskevat hiilirajamekanismin soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden vientiin sovellettavaa yhdenmukaista EU:n laajuista ja WTO:n sääntöjen mukaista mukautusta. Jos tehokasta hiilivuotojen torjuntaa ei voida saavuttaa hiilirajamekanismin avulla, vientiteollisuuden kilpailukykyä olisi edelleen säänneltävä maksutta jaettavien päästöoikeuksien avulla.

Lopuksi Saksan hallitus tukee Euroopan komission ehdottamaa sähkön hintakompensaation laajentamista muille aloille.”

UNKARIN LAUSUMA

”Unkari ei voi kannattaa nettopäästöjen 90 prosentin vähennystavoitetta, joten emme voi kannattaa yleisnäkemyksiä. Näin kunnianhimoinen tavoite ei ole yhteensopiva Euroopan kilpailukyvyyn ja talouden häiriönsietokyvyn vahvistamista koskevan tavoitteen kanssa. Ilman realistisia ja tehokkaita mahdollistavia edellytyksiä vakavana vaarana on, että eurooppalaiset yritykset siirtävät tuotantoaan ja päästöjään unionin ulkopuolelle, mikä johtaa teollisuuden alasajoon, työpaikkojen menetyksiin ja suurempaan riippuvuuteen ulkoisista toimijoista ja heikentää samalla päästövähennyspyrkimyksiä. Ehdotuksen tukena ei ole päivitettyä vaikutustenarviointia, jossa otettaisiin huomioon viimeaikaiset merkittävät geopoliittiset ja taloudelliset kehityskulut. Minkäänlaista jäsenvaltiotason analyysia ei ole esitetty, joten jäsenvaltioihin eri tavoin kohdistuvia vaikutuksia ei tunneta. Tilanne on näin ollen samanlainen kuin 55-valmiuspaketin hyväksymisen yhteydessä: Euroopan talouden on sopeuduttava ilmastotoimenpiteisiin eikä päinvastoin.

Vaikka kannatamme ilmastotavoitteita, peräänkuulutamme realistista ja käytännönläheistä lähestymistapaa ja uskomme, että olisi viisasta aloittaa alhaisemmasta tavoitetasosta, joka vastaa taloudellisia realiteettejamme. Myös saavutuksemme kertovat sitoutumisestamme tavoitteisiin: Unkari on jo toteuttanut 48 prosentin päästövähennyksen vuoteen 1990 verrattuna, mikä ylittää selvästi EU:n keskiarvon. Samaan aikaan useat jäsenvaltiot eivät ole edistyneet vastaavalla tavalla. Tämä herättää kysymyksen siitä, miten yhteinen tavoite voidaan saavuttaa oikeudenmukaisella ja tasapainoisella tavalla. Meillä kaikilla on vastuu kansalaisyämme kohtaan. Sen vuoksi korostamme, että jäsenvaltioiden, jotka äänestyksessä halusivat neuvoston kiinnittävän huomiota siihen, että 90 prosentin tavoite ei ole toteuttamiskelpoinen, ei tulisi katsoa olevan vastuussa siitä, että EU:n vuoden 2040 tavoite jää mahdollisesti saavuttamatta. Varhaiset saavutukset olisi tunnustettava asianmukaisesti tulevassa kehityksessä.

Kun lisäksi otetaan huomioon LULUCF-sektorin merkittävät epävarmuustekijät ja teknologisten hiilenpoistojen käyttöönottoaste, ei ole asianmukaista käyttää nettopäästöjen sitovan vähennystavoitteen pohjana nieluja koskevia oletuksia.

Vaikka kompromissitekstiin on tehty joitain parannuksia erityisesti tarkistus-/uudelleentarkastelulausekkeen osalta, muutokset ovat edelleen riittämättömiä. Kehyksen menetelmiin, täytäntöönpanoon ja vankkuuteen liittyy edelleen monia avoimia kysymyksiä.

Lisäksi ETS2:n kaltaisten toimenpiteiden odotetaan pahentavan tilannetta, sillä ne lisäävät kotitalouksien ja pienyritysten kustannuksia, voivat johtaa kansalaisten kielteiseen suhtautumiseen ja vähentävät ilmastopoliitikan julkista tukea, mutta eivät johda merkittäviin päästövähennyksiin. Pidämme myös valitettavana, että neuvottelut näin keskeisestä asiasta käytiin huomattavan aikapaineen alaisena. Tämä ei ole asianmukaista, kun kyse on pitkällä aikavälillä strategisesti näin merkittävästä päätöksestä. Tasapainoinen, näyttöön perustuva ja uskottava lähestymistapa on tarpeen sen varmistamiseksi, että vuoden 2040 kehys on edelleen realistinen, sosiaalisesti hyväksyttävä ja Euroopan kilpailukykytavoitteiden mukainen.”

LATVIAN LAUSUMA

”Latvia kannattaa eurooppalaista ilmastolakia koskevaa yleisnäkemyä, mutta haluaa korostaa seuraavia näkökohtia, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä Latvian menestyksekkään hiilineutraaliuteen siirtymisen kannalta.

Tulevaa lainsäädäntökehystä laadittaessa ja siitä päätettäessä tarvitaan yksityiskohtainen vaikutustenarviointi sen varmistamiseksi, että päästövähennysten taakka jaetaan oikeudenmukaisesti ja että kehys voidaan panna täytäntöön kaikissa jäsenvaltioissa, kun otetaan huomioon kunkin erilainen sosioekonominen tilanne, päästörakenne ja päästövähennyspotentiaali, erityisesti LULUCF-näkökohdat, mukaan lukien orgaanisen maan monimutkainen luonne ja huomattava luontainen päästöpotentiaali, sekä geopoliittiset haasteet.

Selkeä näkemyksemme on, että kestävä bioenergia on jatkossakin osa uusiutuvien energialähteiden valikoimaa, eikä sen käytölle aseteta lisärasitteita ja -rajoituksia etenkin EU:sta hankittujen resurssien osalta, kun metsänhoitoon sovelletaan kestävä lähestymistapaa.

Tulkitsemme eurooppalaiseen ilmastolakiin sisältyvän uudelleentarkastelulausekkeen mekanismiksi, jolla kokonaistavoitetta tarkastellaan uudelleen, jos tiedot osoittavat, että tosiasialliset täytäntöönpanosaavutukset poikkeavat toivotusta kehityspolusta kohti vuoden 2040 tavoitetta.”

LIETTUAN LAUSUMA

”Liettua kannattaa eurooppalaisen ilmastoasetuksen muuttamista koskevan yleisnäkemyksen hyväksymistä.

Liettua katsoo kuitenkin, että on tärkeää varmistaa riittävät mahdollistavat edellytykset ja joustomahdollisuudet kaikille jäsenvaltioille vuoden 2040 ilmastotavoitteen saavuttamiseksi – mukaan lukien selvä viittaus EU:n toimenpiteisiin, joilla vastataan sosioekonomisiin haasteisiin ja varmistetaan yleinen hyväksyntä vuoden 2032 jälkeen, kun sosiaalisen ilmastorahaston voimassaolo päättyy – sekä innovatiivisten teknologioiden saatavuus ja kohtuuhintaisuus kaikissa jäsenvaltioissa.

Lisäksi Liettua korostaa useiden maatalouden ja maankäytön aloilla asetettujen tavoitteiden merkitystä ja panee merkille, että näiden alojen hillitsemispotentialiaali on rajallinen ja että ne ovat herkkiä luonnonilmiöille. On myös varmistettava johdonmukaisuus EU:n elintarviketurvan, alan kilpailukyvyyn ja erittäin kunnianhimoisten ilmastotavoitteiden välillä.

On olennaisen tärkeää varmistaa, että vuonna 2026 esitettävä säädöspaketti, jolla pannaan täytäntöön EU:n vuoden 2040 ilmastotavoite, sisältää taloudellisesti järkeviä kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteita maatalouden ja maankäytön aloille. Ilman riittäviä suojatoimia ja tehokkaita tukitoimenpiteitä, erityisesti rahoitusvälineitä, EU:n kunnianhimoiset kasvihuonekaasusitoumukset voivat nostaa tuotantokustannuksia ja elintarvikkeiden hintoja sekä lisätä elintarviketurvaan liittyviä riskejä.

EU:n viljelijöiden epätasa-arvoiset toimintaedellytykset, joissa suorien tukien lähentymistä ei taata, lisäävät entisestään riskiä siitä, että reilun kilpailun periaate vääristyy maatalousalalla. Tässä yhteydessä Liettua pyytää komissiota tutkimaan parhaita tapoja varmistaa, että maataloutta voidaan kehittää kilpailukykyisesti, häiriönsietokykyisesti ja kestävästi tehokkailla teknologioilla ja välineillä ja että samalla voidaan optimoida alan panos kasvihuonekaasujen vähentämiseen ja poistumaan kestäväen maankäytön ja uudelleenmetsittämisen avulla.”

SLOVAKIAN LAUSUMA

”Slovakian tasavalta on sitoutunut hiilestä irtautumiseen ja EU:n tavoitteeseen saavuttaa ilmastonutraalius vuoteen 2050 mennessä. Slovakian tasavalta on jo saavuttanut vuodelle 2030 asetetun hiilestä irtautumista koskevan tavoitteensa. Energialähteiden yhdistelmämme on päästötön asteittaisen hiilestä luopumisen seurauksena. Euroopan teollisuuden kilpailukyky huomioon ottaen katsomme, että päästövähennystavoitteista olisi tehtävä pikemminkin realistisempia kuin tiukempia. Hiilestä irtautumista koskevat pitkän aikavälin tavoitteet on asetettava oikealla tavalla, ja niihin on tehtävä vahva poliittinen sitoumus ja luotava vankka mahdollistava kehys niitä varten. Vuoden 2040 ilmastotavoitteen asettaminen on strategisesti tärkeää. Jäsenvaltioiden, myös Slovakian tasavallan, selkeästi ilmaistun pyynnön johdosta Eurooppa-neuvosto kävi poliittisen keskustelun ja antoi ohjausta lokakuussa 2025. Vuoden 2040 ilmastotavoitteen konkreettisesta tasosta ei kuitenkaan päästy sopimukseen, mikä kuvastaa asian monimutkaisuutta.

Slovakian tasavalta pitää ehdotettua 90 prosentin tavoitetasoa liian kunnianhimoisena. Kun otetaan huomioon nykyinen geopoliittinen tilanne, luonnollisten hiilinielujen väheneminen ja teknologisen kehityksen vauhti, tällaisen tavoitetason toteutettavuus herättää perusteltua huolta. Tästä syystä Slovakian tasavalta ei voi hyväksyä eurooppalaista ilmastolakia koskevaa yleisnäkemyksiä.

Teknologianeutraaliuden periaate on säilytettävä ja otettava huomioon kaikissa tulevilla lainsäädäntöehdotuksissa ja muissa ehdotuksissa. Eurooppa-neuvoston lokakuussa 2025 antamien päätelmien mukaisesti kehoitamme edistämään teollisuuden hiilestä irtautumista teknologianeutraalilla tavalla. Äskettäin julkaistu komission vuoden 2026 työohjelma, johon sisältyy vain uusi uusiutuvaa energiaa koskeva kehys, herättää tältä osin huolta. Vaikka tuemme täysin tavoitetta nopeuttaa energiasiirtymää, Slovakian tasavalta ei pidä uusiutuvan energian direktiivissä ja energiatehokkuusdirektiivissä vahvistettujen kehysten jatkamista vuoden 2030 jälkeen tarpeellisena eikä tarkistetun eurooppalaisen ilmastolain 4 artiklan 5 kohdan ehdotetun sanamuodon mukaisena. Slovakian tasavalta katsoo, että vuoden 2030 jälkeinen kehys olisi suunniteltava siten, että siinä otetaan huomioon tasapainoinen ja osallistava lähestymistapa hiilestä irtautumiseen ja tuetaan kaikkien hiileneutraalien ja vähähiilisten ratkaisujen käyttöönottoa rajoittamatta jäsenvaltioiden oikeutta valita oma energialähteiden yhdistelmänsä.

Slovakian tasavalta kannattaa 4 artiklan 5 kohdan c alakohdassa ehdotettuja suurempia joustomahdollisuuksia eri aloilla ja välineissä ja niiden välillä. Käsitksemme mukaan jäsenvaltioiden voidaan sallia poiketa joistakin alatavoitteista (esim. uusiutuvaa energiaa tai energiatehokkuutta koskevat tavoitteet) edellyttäen, että niiden hiilestä irtautumista koskevat yleiset tavoitteet saavutetaan. Tämä lähestymistapa tukee räätälöidymppää ja kustannustehokkaampaa tapaa saavuttaa ilmastoneutraalius. Siinä otetaan huomioon perussopimukseen kirjatut jäsenvaltioiden oikeudet sekä kansalliset erityispiirteet ja valmiudet.

Slovakian tasavalta katsoo, että nykyinen lainsäädäntökehys edustaa huolellisesti tasapainotettua kompromissia solidaarisuuden ja kustannustehokkuuden välillä. Sillä varmistetaan, että kaikki jäsenvaltiot edistävät yhteistä ilmastotavoitetta tavalla, joka on oikeassa suhteessa niiden taloudellisiin valmiuksiin. Vuoden 2030 jälkeisessä kehityksessä on tunnustettava, että perusedellytykset, joihin näiden periaatteiden välinen nykyinen tasapaino perustuu, eivät ole muuttuneet. Jäsenvaltioiden väliset taloudelliset erot ovat edelleen merkittäviä, samoin kuin erot energiaintensiteetissä, teknologisissa valmiuksissa ja rahoituksen saatavuudessa. Maissa, joiden BKT on alhaisempi, energiasiirtymän suhteelliset kustannukset ovat edelleen huomattavasti korkeammat. Tässä yhteydessä jäsenvaltioiden toimien on perustuttava asukaskohtaiseen BKT:hen ja yhteisvastuun periaatteeseen, jotta vältetään siirtymästä aiheutuvan taakan siirtäminen jäsenvaltioille, joiden tulot ovat pienemmät ja finanssi- ja investointivalmiudet rajallisemmat. Taakan epäsuhtainen jakautuminen uhkaa lisätä energiaköyhyyttä ja heikentää kilpailukykyä erityisesti perinteisistä teollisuudenaloista riippuvaisilla alueilla.

Luonnolliset hiilinielut muodostavat edelleen keskeisen osan hiilestä irtautumista koskevia toimiamme. Luonnollisten hiilinielujen vaikutus riippuu kuitenkin useista tekijöistä, joihin jäsenvaltio ei voi vaikuttaa, kuten ilmastonmuutoksen ja luonnonhäiriöiden seurauksista. Lisäksi kullakin jäsenvaltiolla on omat kansalliset olosuhteensa, jotka vaikuttavat luonnollisia hiilinieluja koskeviin mahdollisuuksiin, kuten metsien ikärakenne ja kestävän metsänhoidon tarve. Slovakian tasavalta korostaa tarvetta ottaa huomioon synergiat luonnon monimuotoisuuden kanssa ja varmistaa, että hiilestä irtautumista koskevat toimet eivät ole suoraan ristiriidassa luonnon ennallistamista koskevan lain tavoitteiden ja luonnon monimuotoisuuden ennallistamista ja säilyttämistä koskevan tavoitteen kanssa.

Siirtymän rahoittaminen on edelleen yhtä tärkeää. Vuoden 2030 jälkeisessä kehyksessä komissio vahvistaa monivuotisen rahoituskehysten mukaisia ja sen ulkopuolisia rahoitusvälineitä muun muassa jatkamalla modernisaatiorahastoa, innovaatorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja sosiaalista ilmatorahastoa.

Uusi rakennusten, tieliikenteen ja muiden toimialojen päästökauppajärjestelmä (ETS2) on edelleen huolenaihe Slovakian tasavallalle. Uuden järjestelmän sosiaaliset vaikutukset ovat huomattavasti suuremmat kuin sen verrattain vähäiset ympäristöhyödyt. Slovakian tasavallan parlamentin 28. lokakuuta 2025 antamassa päätöslauselmassa kannustetaan komissiota esittämään ETS2-järjestelmästä tarkistettu versio, jolla pyritään vähentämään sen regressiivisiä vaikutuksia. Lisäksi Slovakia vastustaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 191 artiklan perusteella jyrkästi järjestelmän käyttöönottoa vuonna 2027. Kyseisen artiklan mukaisesti EU:n ympäristötoimissa on otettava huomioon tilanteiden erilaisuus kaikissa jäsenvaltioissa ja varmistettava, että toimenpiteet eivät ole suhteettoman raskaita.

Slovakian tasavalta kehottaa komissiota tarkistamaan pikaisesti henkilö- ja pakettiautojen sekä raskaiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästönormeja koskevat asetukset. Tehokkaiden päästövähennysten saavuttamiseksi, kilpailukyvyyn varmistamiseksi ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden säilyttämiseksi tarvitaan lähestymistapa, joka on joustavampi, teknologianeutraalimpi ja käytännöllisempi. Koska nykyiset tavoitteet eivät täysin vastaa teknologianeutraaliuden periaatetta, Slovakian tasavalta kehottaa komissiota ottamaan huomioon hiilineutraalien ja vähähiilisten polttoaineiden roolin siirryttäessä päästöttömään tieliikenteeseen vuoden 2030 jälkeen, mukaan lukien sähköstä tuotetut polttoaineet ja kestävät biopolttoaineet, esimerkiksi ottamalla käyttöön hiilikorjauskerroin. Samaan aikaan akkukäyttöisten sähköajoneuvojen käyttöönotto on edelleen vähäistä monissa jäsenvaltioissa, mikä voi aiheuttaa autonvalmistajille haasteita saavuttaa asetetut tavoitteet ja viime kädessä johtaa seuraamuksiin. Sen vuoksi Slovakian tasavalta kehottaa komissiota esittämään myös vuosien 2030 ja 2035 tavoitteiden yhteydessä mekanismin, joka perustuu keskimääräiseen suoriutumiseen.”

KOMISSIION LAUSUMAT

Lausuma 1

”Komissio aikoo **vuoden 2030 jälkeisen ilmastopolitiikan kehyksen vaikutustenarviointeja** laatiessaan ja erityisesti jäsenvaltioiden mahdollisia vuoden 2030 jälkeisiä tavoitteita ja toimia määrittäessään noudattaa paremman sääntelyn kehystä ja paremmasta lainsäädännöstä tehtyä toimielinten välistä sopimusta.

Komissio pyrkii samankaltaiseen yksityiskohtaisuuden tasoon kuin 55-valmiuspaketin vaikutustenarvioinneissa ja on valmis keskustelemaan jäsenvaltioiden kanssa oikea-aikaisesti menetelmistä ja määrällisistä panoksista tukeakseen niitä maakohtaisten analyysien tekemisessä.

Komissio aikoo näiden tavoitteiden ja toimien valmistelussa ottaa asianmukaisesti huomioon myös **kustannustehokkuuden ja solidaarisuuden** periaatteet, jotta lainsäätäjät voivat keskustella niistä ja luoda niiden välille oikean tasapainon tavoitteista sopiessaan.”

Lausuma 2

”Kuten puheenjohtaja Ursula von der Leyen toteaa Eurooppa-neuvostolle osoittamassaan kirjeessä, rakennusten, tieliikenteen ja muiden toimialojen päästökauppajärjestelmä (ETS2) olisi otettava käyttöön asteittain ja saumattomasti. Komissio vahvistaa aikovansa ehdottaa ETS2:n täytäntöönpanokehyksen keskeisten osien tarkistamista Eurooppa-neuvoston päätelmien 47 kohdassa annettujen ohjeiden mukaisesti, jotta järjestelmän voimaantuloa voidaan sujuvoittaa. Asiaa koskevat ehdotukset hyväksytään vielä tänä vuonna. Niillä puututaan liian korkeiden tai epävakaiden hintojen ongelmiin sekä varmistetaan, että markkinat käynnistyvät hallitusti ja hintakehitys säilyy ennustettavana vankemman hintojen vakauttamisjärjestelmän ansiosta.

Komissio aikoo ehdottaa vankempaa hintojen vakauttamisjärjestelmää, erityisesti vahvistamalla ETS2:n markkinavakaussavaran roolia. Lisäksi se tutkii parhaillaan yhteistyössä EIP:n kanssa jäsenvaltioiden mahdollisuutta käyttää ETS2:n tuloja etupainotteisesti, jotta pieni- ja keskituloisia kotitalouksia voitaisiin auttaa pienentämään lämmitys- tai liikennekustannuksia jo varhaisessa vaiheessa. Lisäksi hiilen hinnoittelusta saatavilla tuloilla, jotka kanavoidaan sosiaalisen ilmatorahaston kautta, voidaan tukea neljää selkeää tavoitetta, jotka ovat energia- ja liikenneköyhyyden poistaminen, EU:ssa kehitetyn puhtaan teknologian käyttöönotto, riippuvuuden vähentäminen fossiilisista polttoaineista sekä ilmastotavoitteiden saavuttaminen.

Siirtymän on oltava oikeudenmukainen ja tasapuolinen, ja sen yhteydessä on suojeltava ja tuettava erityisesti haavoittuvia kotitalouksia, pienyrityksiä ja alueita, jotka ovat muita alttiimpia rakennemuutoksille.”